

Topeliuksen satuja:

III.

Mahonki-Lipas.

Suomennos.

[C. A. Grönberg]

Pori,

D. Palander'in kirjapaino, 1870.

Oma kustantama.

Wahre-Prophe.

III.

Näytetty: Carl Joh. Palmroth.

Wahonki-Lipas.

lipa kerran Porissa rikas kauppias, nimeltä Kultanen. Laivoja oli hänellä monta, jotka purjehtivat kaikilla maailman merillä, ja kotiinsa toivat suolaa, inkiweriä, kartemummaa, muskottikukkaa ja muita ulkomaan tavaraa, paitsi kahwia, jota Porin ja koko Suomen kauppiaat mahtaisivat tänäänki olla tuomata. Mina seurasi onni hänen laivojansa, paitsi yhtä nimeltä Ahsti joka Ameerikasta tuoden, kultasantaa ja kalliita helmiä, upposi kowassa myrskysssä, eräänä pimiänä syys-yönä, ja laiwuri, joka ei tahtonut laivaa jättää, waipui tämän kerralla laineihin, mutta koko muu väestö pelastettiin.

Saatetaanpa arvata että Kultanen, Ahstin sa kadottamasta, vihastui hywin. Hän sanoi laiwuria syypääksi wahinkoon, ja alkoi oikeuden-käynnillä laiwurin leskeltä palkintoa etsimään. Tämä oli tosin wäärin, mutta koska Kultanen oli rikas ja leski köyhä, tuomitsi muuan tuomari lesken palkitsemaan

wahinkon. Hänen täytyi siis jättää sisä huoneensa ja tavaransa, eikä sittekään omaisuutensa riittänyt kaikkea maksamaan, minkä tuomittu oli.

Silloin tuli Kultanen, joka oli leskimies, eränä päivänä hänen luoksensa ja sanoi: "Kuules ystäväiseni, minua tulee säälikki, teidän näin miehene tähden maantielle joutumasta. Tahdon siis tehdä teille sen suuren kunnian, että otan teidän rouwakseni ja toivon teidän siitä hywinki riemuitsewan.

Todella sanoen, ei leski rukka tästä juri paljon riemastunut, sillä Kultanen oli kowasydäminen ja ahnas mies, joka wain oli rikas, eikä mitään muuta. Mutta mitä oli hänen tehtävänä? Hänellä oli wäähä poika, joka oli nälässä ja wilussa, ja sen tähden myöntyi hän surumielin kauppiaan kofioimiseen.

Siispä tuli hänestä rouwa Kultanen, ja poikansa, wäähä Maksä, pääsi rikkaan kauppiaan huoneesen tämän poikapuoleksi. Mutta rouwa rukka, joka luuli Maksillensa nyt hywät päiwät alkaneen, pettyi suuresti. Kultasella oli ensimmäisestä naimisestansa poika nimeltä Moose, aiwan ilkiä ja häijy poikanulikka. Sitä suositteli isä monella tawalla; sitä syötettiin sokurileiwällä ja mantelimaidolla, käytettiin koreassa samettipuvussa

ja sai tehdä mitä mieltensä piti. Maksii sitä vastoin sai kowaa leipää syödä palkollisten kanssa, auttaa niitä askareissansa ja käydä sarka-puvussa. Ohtä kaikki tuli Maksii suureksi ja wäkewäksi ja kauniiksi sekä, mikä parihin on, hänestä tuli nöyrymielinen, ahkera, jumalinen, nopia ja taitawa kaikkeen hywään. Semmoiseksi tulee ainakin ihminen, jolla nuoruudessa ovat kowat päiwät, mutta pehmiä sydän. Woidaampa sanoa Maksiiin isäpuoleltansa saaneen oiwan ylöskaswatuksen, ehkei sillä sitä tarkoitettu. Mutta se, joka Maksiiin päiwät saatti katkeraksi, se oli, että Moose häntä vastaan oli sanken ilkiä, kanteli hänen päällensä kaikista omista konnanjuonistansa ja nauvoi salassa, koska walheillansa oli waijuttanut köyhälle Makille närkästyksiä wieläpä selkä-saunanki. Monesti ajatteli silloin Maksii: "juoksenko pois Moosen ja isäpuoleni luota, niin pitkälle kun tietä kestää? — Ei," arweli hän taas kohta, "aitini tulisi sitä hywin surulliseksi, ja häntä millään maailmassa huoltaisi."

Muutamana kesänä, matkusti Sultanen omalla laiwallansa Wäinämöisellä Tukholmaan ja otti pojat mukaansa. Ne purjehtiwat Ahwenan meritse, ja ilma oli sanken ihana. Maksii palweli kajutan-wartiana, laikkasi laattian ja puhdisti huoneen ja ruoka-

astiat. Moose sitäwastoin makasi wuoteella ja luki tarinoita. "Kuules Maksä," lausui Kultanen, "ota piippuni ja puhdistane, waan karta niitä tarkasti, erittäinki suurta hopenaheloitettua meriwahapiippuani."

"Kyllä wain," sanoi Maksä.

Koska Maksä nyt seisoi ja kinas piippuja laivan kannelle, tuli Moose hänen luoksensa ja sanoi: "Oh, tuo tänne, ethän taidakaan puhdistaa." Näillä sanoilla otti hän sen suuren meriwahapiipun ja koputti laivan syrjään, kuten wälillä oli isänsä nähnyt tekewän. Mutta piippu oli ilman riimata irtaimena warressa. Siis putoisi se Ahwenan mereen, jotta wesi äänsi pull pull jälestä. Molemmat poikaiset pelästyivät tästä kowin, mutta sen sijaan kuin wifansa olisi pitänyt omistamaan, juoksi Moose isänsä luokse ja sanoi: "tahdoimpa puhdistaa taatan suurta piippua, mutta Maksä nyhjäsi minua, ja niin putoisi piippu mereen." — "Niinkö wain," sanoi isä, "joko toi peijakas taas on wimmastunut? Wartin kiusaa se mulla tekepi, ja en mieli semmoista suden-penikkaa luonani pitää."

Sitten meni kauppias Kultanen kannelle, antoi laskea wähäisen purren weteen ja käski Maksän astua siihen. Koska tämä oli tehty, heitti hän pojalle kiuwan leipäkыр-

sän, irroitti nuoran ja päästi purren laineille. "Matkusta nyt ja etsi ylös merihäbiippuni," huusi Kultanen hyljätulle Maksirukalle.

Ja se oli keskellä merta, ja tuuli riehattui myrskysä.

Maksi luuli ensin häntä waan pelotettawan. Mutta koska laineiden muassa kiihi aina edemmä ja edemmä, jotta laiwa viimeiseltä näyttähi wain walkeisena untuwana kau'impana meren äärellä, silloin heikeni pojan rohkeus ja hän alkoi itkemään. Suuret kalat läiskyttiwät ympärillensä wedessä, walakset ruiskusiwat wettä forkialle ja hylkeet korottiwat mustanruskeita koiran päitänsä waalean wihriäisen meren pinnan ylitse. Mikään ei niistä woinut Maksia auttaa. Oliko toki äitinsä ollut siellä! Hänetä ajatteli Maksi kuitenkin ensin. Mutta hetkisen itkettyänsä, tunsi hän nälän ja alkoi leipäänsä näwertämään. Tämä wahwisti ja iloitti häntä. Jumala löytää aina jotakin, jolla lohduttaa hädän hetkenä.

Maksi ei tajunut mistä se tuli, että hän äkkiä tuli niin tyytyväiseksi ja iloiseksi. Hän hawaitsi kai ett'ei Jumala ollutkaan häntä hyljännyt, ehkä ihmiset niin tekivät. Hän alkoi siis sydämensä pohjasta rukoilemaan, että Jumala suojelisi häntä näissä harhai-

lewan meren laineissa, pimeydessä, yössä ja myrskysä sekä lohduttaiſi hänen äitiänsä, josta hänen tässä kuoleminen oliſi.

"Ah, hyvä Jumalani," lausui hän, "olenpa vähäinen poika-rukka, heikko on käteni, enkä mitäkään voi tässä voimallisessa meressä. Mutta sinä, Herra Jumala, olet suuri ja wäkewä. Olet paljon meren-lainehia voimallisempi, käskystäsi waikenee myrsky, ja yö ja kuolema eivät minulle voi vähintäkään pahaa laatia, josta ſitä heitä kiellät. Sinuhun luotan, hyvä Jumalani. Suo ſuloisien tähtiesi walwoa ylitseni ja pyhien enkeleitesi lewittää päälleni suuret, walkoiset loistawat siipensä. Silloin lepään turwattuna kuin omassa vähässä wuoteessani, ja josta elän eli kuolen, olen lapsesi. Pyhälle nimelläsi olkoon kiitos ja ylistys!"

Jumala kuin lapsia
 Rakastaapi hurškahia,
 Katsokoon myös puoleheni
 Vähäisenä ollessani!
 Kunne käännyn maailmaan
 Matkallani kulkemaan,
 Onneni on Jumalassa,
 Turwa mulla taiwahassa.

Ja sitten laski Maksi purren pohjalle lepäämään.

Ei pikku Maksi saattanut nähdä että kaukana etäisemmällä merenpinnan kiilosta-

walla reunaalla pehmiä ja waalean-wihriäinen rannikko koroittui wahtowien aaltojen ylitse. Ja siinäpä juuri Höyhenluodot olivat, joista erityisessä sadussa olemme Suomen wähäisille lapsille jo kyllin kertoneet. Siellä sametin-pehmoisella ruohostolla istui wanha Nukku-Matti ja katseli meren äärettömään lawenteen. Ei kauwan wiipynyt, ennenkuin ulkona laineilla hawaitsi sen wähän purren, jossa Mattsi kuleksi wihurin ja laineiden ajeltawana. Kohta heitti hän näkymättömät hämähäkin werkon hienoiset lankansa ulos, joilla ihmisten lapsia wetää luoksensa, ja lanka tarttui myös samaten näkymättömillä pienoisiilla koukuilla purteen ja weti sen Höyhenluotoihin. Nukku-Matti lewitti tapansa mukaan hiekkaa pojan silmille, hiipi hienoisen pehmiöillä sormillansa hänen filmilautojansa ja wei hänen luolansa ihanaan hämärään, yhteen loistawimmista ja hopyalta hohtawimmista saleistansa. Siellä seisoi tuhansia unelmia kirjawan koroissa perhoisen puwuisa kohta käsillä ja liehuivat kuten kullan kellertävät linnut ympäri salia, kussa Mattsi nyt lepäisi wuoteella hajahtawista ruusuista.

Pikku Mattsi ei tiennyt uneksuike eli oliko walweilla. Moista rikkautta ja jaloutta ja hekumaa ei koskaan ollut nähnyt, eikä aja-

tellut. Näihin kultaisiin saleihin verrattuna, näytti hänestä isäpuolensa silkillä ja kuvas-
timilla koreillut kammiot kotona Borisssa ei
paljon paremmalta kuin koirankoppi Keisaril-
lisen hovin rinnalla. Hän ei saattanut tar-
peeksensa niitä lauhkean kiiltäviä perlemoria,
säkenöitseviä timantteja ja leiskuvia tähtiä
katsella. Suloisin sointu tuhansien lintujen
laulusta kaikku yhä korwissa, ja armaita
riemuitsevia unelmia, liehui leikiten ja hu-
witellen hänen kummekiwien silmiensä ohitse.

Setken perästä astui sisälle saliin wanha
ukko komealla muodolla. Toi oli Nukku-Matti
pikkänsä nutussansa pehmoesta untuwasta
ja lewiässä wyösfänsä waalean harmajasta
sametista. Niwan korkia oli sali, mutta ukon
pää ylettyi kuitenkin melkein kattoon asti ja
käydessänsä, loisti hänen ympärillensä ti-
mantteja ja rypiineja, kuten tähtiä kiilostaa
ympäri taiwahan kuuta kirrkaana iltana,
ilman sinertävä ollessa.

Nukku-Matti lähestyi poikaista, sanoen:
"älähän pelkää Maksä; tahdon auttaa sinua."

Maksä muisti wanhan laulun:

"Ukko Noak, ukko Noak
Oli kunnan mies."

Ja niin arweli Maksä: "onhan toi Ukko
Noak itse kai?"

Mutta ukko puhui: "koska huomen aamul-

la warahin heräät, älä ennen kaikkia unohda lukea aamurukousta. Kohta senjälkeen saat merellä nähdä mastottoman laivan. Souda sinne pursinesä, kapua kannelle ja ota kolme kappaletta laiwalta. Ota ensimmäinen kohtaamaasi elävä olento ensimmäinen leipä kyrsä, jonka laiwasssa kohtaat, ja ensimmäinen löytämäsi lipas. Astu sitten nopeasti purteesi ja souda kaikkiin voiminsa pois. Sittemmin on Jumala kyllä sinua auttawa, joska hurskaana ja ahkerana pysyt, kuin tähänki asti."

Sitten meni ukko taas hitaasti pois. Ja näyttääpi Maksista kuten katto olisi jälkeensä koroittunut ja muuttunut kirikkaaksi taiwaaksi, seinät lawenneet, muuttuen waalean-sinertäväksi ilmakeksi, ja laattia alkanut häilymään, tullen hiljaan kuohuwaaksi mereksi. Silloin himentyiwät kaikki timantit ja kristallit nukkuvan Maksin ympärillä, wäljäwaaleanpunertawa huntu lewiä kaikkialla, ja ainoasti toi hiljainen eriskummainen sointu, joka vielä kaukana kuului, sekoittui ruusujen riehitävään hajawaisuuteen ja tuulen wienoihin henkähdyksiin Höyhenluotojen ympärillä.

Maksi tunsi kylmääwän ilman ympärillensä, aukaisi silmänsä ja katseli kummeksien kaikkialle. Poissa oliwat kaikki ruusu-wuoteet ja suuret hopia-salit. Olitsensä lewisi taimas, alitsensa meri,

ympäriensä lauhkea aamu-ilma. Maksä leipäisi taas purtensa pohjalla ja lakki oli päästänensä merehen puhaltanut. "Olehan uneksinut," arveli hän, muistaisansa mitä yöllä oli kuullut ja nähnyt. "Tahdon kuitenkin mieluisesti tehdä mitä ukko unessa muistutti. Tahdon kiittää Jumalata, joka niin ihmeellisesti on minua suojellut tänä myrskyisenä yönä, ja edeskinpäin anoa hänen armollista turvaansa. Tahdon niinkään rukoilla äiti ruffani edestä.

Sanottu ja tehty. Vyhyen, mutta hartaan, rukouksen perästä asettui Maksä syömään jalellä olevaa leipäpalaansa. Mutta arwataanya hänen kummastuksensa, koska hän, ei juuri kaukana merellä, hawaitsi mastottoman laiwan kulkewan merihyökysä. Ukkiä muistui Maksin mieleen jotain totta olleenki yöllä näkemänsä ja kuulemansa. Bidemmältä arwelemata ottiki aironsa ja soufi haahden luokse.

Tämä oli suuri lastattu laiwa, jolta haaksirikoon uppoaman pelosta mastot olivat katkaistut. Nyt oli laiwa puoliksi wedessä ja miehistöltänsä warsin hyljättynä.

Tultuansa haahden siwulle huusi Maksä: "Ohoi siellä!" mutta fukaan ei wastannut. Siis kapusi hän rohkiasti kannelle.

Täällä löytyi köydet, tawarat, työkalut

ja muut fikisoki kaikki, epäjärjestyksessä, eikä ketään ihmistä näkynyt. Maksii kirkkosti laivan sisustaan. Siellä löytyi paljolta suola, puoliksi sulannetta, waan ei yhtään eläwätä olentoa. Wähäpoikainen tuli nopeaksi ja aikoi jo palautua, koska keulasta haikia pärskynä kuului korwiinsa.

Olihan wuohi, sidottuna kotuksen kannen alle. Wesi ylettyi jo wuohirukan selkäpiihin. Pikaisesti irroitti Maksii wuohen siteistänsä, sieppasi suuren weden pinnalla uiskenteleman leipäkylsän, ja kiiruhti kylsän ja wuohen kera purteensa. Mutta ei, — näkynsä unessa oli sanonut hänen vielä kolmanneenki kappaleen, erään lippaan löytävän — ja kuten nuoli riensi Maksii takaisin astimia myöten. Nyt astui hän alas kajutaan, joka oli wedellä puoliksi tähtynyt, ja monioita esineitä uiskenteli siellä sekaisin: istuimia, pientuksia, pulloja ja kauniita kudontoja. Mutta Maksii ei yhteenkään näistä koskenut; hän sieppasi wain vähäisen lippaan joka pyöri wedessä kajutan suulla, kiiruhti taas purteensa ja soutu kaikkiin woiimiinsa pois haahdesta. Toisaanki sai hän iloita nopeudestansa, sillä tuskin kiwenheiton oli haahdesta ehtinyt, ennenkuin takanansa kuuli kummallisen kuohun, ja katsottuansa siune, oli koko suuri laiva kadonnut. Haaksi, oli waipunut pohjaan, ja

pitkälle ympärinsä tuohusi meri raiwoikkailta laineissa, jotta wäliä purtensa hyppäsi lastuna aallon harjalla.

Kaksi päivää ajeli Maksi merellä wähsä purrensa, Hän söi noudesta leiwästänsä ja jakoi siitä wähälle wuohellenfaki, jonka siaan wuohi antoi hänelle maitonsa; muuten olisiki Maksi kai kuollut janoon, sillä suolasta meriwettä ei hän juoda saattanut, mutta wuohi joi. Kaiteti oliki tämä ilkiän kauppiaan aikeena: "eikö poika nälästä waiwu, kuolee hän kumminki janoon", oli Kultanen pahassa mielessänsä arwellut. Mutta Maksi pysyi iloisen rohkeana ja turwasi Jumalaan, eikä tämä luottamus saattanutkaan häntä höpiään, sillä kolmantena päivänä yksin merellä kierreltyänsä, tuli eräs ruotsalainen haaksi, otti hänen mukaansa ja wei Tukkiholmaan.

"Monoh, pikku pilttini, kunne haluat nyt johdatettaa?" lausui ruotsalainen laiwuri, satamaan ennätettyä.

"En tahdo wiettää minnekään," wastaisi Maksi; "tulisin waikka kajutanwartiaksi tässä ja oppisin meripalvelua. Tultuani wanhemmaksi ja saatuani oman laiwian, matkustan Boriin noutamaan äitiäni ilkeän isäpuoleni luota."

"Liwian oikein," wastaisi laiwuri. "Otan

kyllä sinun palvelukseeni ja pidän huolen si-
nusta. Wuohesi myyn, joilla rahoilla saat
huomena ostaa lakin itsellesi."

Huomeispäivä joutui, ja Maksä kiiruhti
suureen Tukkiholmaan, joka on Ruotsin,
Kyötin ja Wedin waltojen pääkaupunki, siel-
tä lakia ostamaan. Ehdittyänsä muutamaa
kadun kulmaan, jossa iso paljous kansaa
seisoi seinään kiinnitettyä julistusta luke-
massa, pysäyi Maksäki uuteliaisuudesta ja
kysyi mitkikä kansa seisoi siinä koolla. "Noo,"
vastasi eräs merimies, seisoen kädet housun
taskuisa; "kaikki penikat nyt olisiwatti uu-
teliaita! Toi, poikaseni ei koske sinua ollen-
kaan. Muuan ylhäinen herra lupaa wain-
tynderin kultaa palkkioksi sille, joka woisi hä-
nelle peruuttaa erään haaksi rikossa Ab-
wenanmerellä kadonneen lippaan. Mene ko-
tiisi, poikani, lukemaan katkesmustasi; toi oli-
si edullisempaa kun seisoa täällä sun awoinna"

"Hänellä on totuus: mitästä se minuun
koskee?" ajatteli Maksä itseksensä. "Mutta
kummallista tosin, että warsin olin wähän
Mahonki-lippaani unohtamassa, jonka uppoo-
wasta laiwasta sain. Eihän niin tarkoin
tiedä, joska sitäki onni seurasi."

"Pitään oli Maksä taas ruotsalaisessa
laiwassa. Siellä maksä wähä lippaansa
lastujen ja wanhojen saappaiden seassa erään

wuoteen alla. Vainuri oli mennyt maalla, mutta Maksä ei ehtinyt häntä odottamaan. Nuolen nopeudella riensi hän taas maalle lipas kainalossa ja antoi johdattaa itsensä ylhäisen herran luokse, joka julistuksen oli julkaisnut. Nuolen tusinaa palvelioita koh- tasi häntä ylpeällä muodolla porstuassa. "Laita luusi tieheensä, lurjus," huusivat ne. "Ei täällä rahoja kerjäläisille heitellä."

"Saaadaanpa nähdä," lausui Maksä osoit- taen lipastansa.

"Mikähän on toi?" sanoivat palveliat au- kasten vasta silmänsä. "Anna meille lipas, niin saat huomeina tulla maksun siitä noutamaan."

"Oh, niin tyhmä en ole," väitti Maksä ja piti molemmin käsin kiini tavarastansa. Mutta piis ja hurjin palvelia tarttui hän- tä kaulukseen ja sanoi: "anna kohta lipas tänne, sillä warastanut sen kumminki olet."

"Tuon walehtelet niin pitkä kun olet," huusi Maksä pitäen kiini lippaasta minkä jaksoi ja alkoi kirkumaan.

"Ken rohkenee huoneessani pitää sem- moista pyryä?" huusi samassa eräs herra komeassa sametti-nutusssa, kurkistaessansa ulos ovesta.

"Teidän armonne," huusivat palveliat, "tässä on poika, joka on warastanut lippaan, ja koetimme sitä ottaa häneltä pois."

"Miköön teidän armonne heitä usko!" wäitteli Maksi wuorostansa. "Olen lippaan löytänyt, enkä koskaan elämästäni mitään warastanut."

"Tule sisälle, poika, lippaanesi!" käski toi ankara herra.

Maksi wapisi rahdun, astuessansa tuohon komeaan huoneeseen; mutta mitä tarwitfi hänen pelätä? Ei ollut hän mitään pahutta laatinut. Ja nyt saadaan kuulla kuinka käwi. Tuskin oli herra nähnyt lippaan, ennenkuin hän ilolla ja kummastelemalla repäisi sen pojan käsistä. "Tawarani, tawarani!" huudahti hän ja painoi salaista jännettä. Kansi aukeni ja Maksi, joka kurkisti lippaasen, näki ihmeeksensä siellä wain muutamia lasuksiin käärittynyjä kellastuneita paperia. Silloin sanoi ylewä herra, hawaitessansa pojan kummastuksen: "kiitoksia sulle, rakas poikainen! Nämät paperit owat minulle aiwan kalliista armosta. Minulla on suuri oikeuden käynti ratkaistawana, jossa koko omaisuuteni olisin menettänyt näiden paperien puuttuessa. Sanos nyt minulle, wähä ystäwäiseni, kuinka olit niin onnellinen, että tämän lippaan saatoit löytää."

Maksi kertoi nyt kaikki todenmukaisesti. Silloin naurahdi wanha herra hywin ystäwällisesti ja sanoi: "poikaseni, olet rehellis-

festi ansainnut tynneri kulta löytyäisiä, eikä se tee asiassa mitään muutosta, että Höyhenluodoilla olet uneksinut. Rahat tahdon eduksesi laskea pankkiin ja tässä annan sulle laadullisen welkafirjan."

"Oleeko mahdollista että minulla nyt on tynneri kulta!" arveli Maksä juostesansa laimaan takaisin; eikähän juosnutkaan, vaan lensi, jotta palveliat porstuassa ja kansa kadulla kummastelivat. Toi rebellinen laiwuriki tuli iloiseksi, kun pelimies, sillä hän piti paljon tuosta raittiista Maksästä. "Etjän nyt enä ryhdykkään waiwalloiseen meripalvelukseen, vaan elät, kuten rikkaat herrat ainaki," sanoi laiwuri.

"En maarian niin tyhmä," wäitti Maksä. "Joska nyt en työtä tekii vaan söisin rahojani, tottahan ne kerran loppuisi, ja sittenpä wasta kurjuutta, opittuani laiskaksi ja herkulliseksi. Työskennellä mielin, niin kauwan kuin elän, toi on hupaiستا ja hywin, ja tahdon olla kajutan-wartia kuten ennenki, siiskun wain palwella itseni purjemieheksi, ehkäpä perämieheksiki." — Maksä ei rohjennut ajatellakaan onnistuwansa kerran laiwuriksi.

"No, mitä sitten mielit tehdä." kysyi laiwuri.

"Sitten aiwon ostaa itselleni laiwan ja purjehtia Boriin äitiäni noutamaan."

"Toi on oikein; pidä waan sanasi, poikaseni!" lausui laiwuri.

Niin älykkäästi ja rehellisesti ajatteli pikku Maksä. Ja kuten ajatteli, niin tekki. Laiwuriaansa palveli hän edestinpäin uskollisesti. Hän teki työtä huwituksella ja ilolla, eikä koskaan unohtanut aamusiun ja iltasiin kiittää Jumalaansa. Siksi menestyi hän hyvin, ja niin tapahtui että Maksästä kolmen vuoden kuluttua tuli purjemies, toisen kolmen vuoden perästä perämies ja vielä kolmen vuoden päästä wakinainen laiwattajaki. Silloin oli Maksä yhdenkolmatta wuotias, ja ollen niin täysi-ikäinen sai estämätä rahansaki pankista. Nämät yhdisti hän palveluksen ajalla säästämiinsä ja rakensi itsellensä suuren ja komean laiwan, jolla sittemmin purjehti Poriin.

Muutamana ihanana kesäpäiwänä tuli nyt suuri liikunto Näpšön satamassa. Eräs wieras laiwa purjehti sisälle, ja sen wertaista ei kukaan ollut nähnyttä. Kaikki mastot ja hinarit oliwat messinkillä helotut, jotta aurinkon walossa ihan kullasta loistiwat. Peräs oli tosiaanki kullattu, ja esimpänä keulalla wälkkyi kumaus hopiasta ja perlemorista; purjeet oliwat waaleanpunertawasta silkistä, ja kaikissa wiireissä luettiin uljail-la kirjaimilla: "WELLAMO", joka oli haah-

den nimi. Iso joukko kansaa wirtosi salmelle, tuota kaunista laiwaa katsomaan, joka tuli nukkeena tanhuten sinertäwillä laineilla.

Wellamo laski ankkurinsa Näpfiössä. Mutta oli maarian Porinki muuten nukkuksissa olewassa kaupunnissa silloin asujamet eleillä; tätä kummaa katsomaan tulwasi kansa joka taholta ja pursi purren perään walkeissa purjeissa kynti Kokemäen waltawaa wirtaa alestäin. Muiden muassa riensi Näpfiöön myös Herra Kultanen ja poikansa Herra Moose. Ne oliwat entisesä laadusfansa, paitsi että Kultanen oli entistä tylympi ja ahneempi ja Moose wiellä ilkiämpä. Heidän wenheensä laskeusi Wellamon rinnalla, ja pyysiwät kaikkein nöyrimmästi sitä suurta kunniaa, että päästä kannelle. "Niwan mieluisesti," wastaisi laiwuri Maksi, joka kohta tunsi isä- ja welipuolensa. Mutta ne eiwät häntä tunteneet, eikä toi ihme ollutkaan, sillä kuinka saattoiwat arwellakaan tuon jalon laiwurin heidän wähäksi Maksinensa, jonka niin tylysti oliwat wähässä purressa työntäneet keskellä harhailleman meren lainehia kuolemaan.

Maksi ei myöskään ilmoittanut itseänsä. Kultanen luuliki siis hänen joksiki rikkaaksi Tukkiholmalaiseksi, joka huwiksensa kulki maailmaa katselemassa. Kultanen ja Moose

eivät kylliksi saattaneet ihmetellä laiwan kauneutta, kajutan komeutta ja omistajan suuria rikkautta. Ja koska puolisen hetki läheni, kutsui laiwuri molemmat ruualle, jossa kaikkein makuisimmat herkut oliwat syötävänä ja kaikkein hienompia wiinejä wirtosi wetenä. Ja Maksin onnistui hywin ki heitä kiustata; wanha ja nuori Kultanen puriwatki huuliinsa kateudesta, sillä heidän täytyi omistaa, ett'ei yksikään laiwoistansa, ei edes Wäinämöinenkään, ollut kaukaankan tuon loistawan Wellamon wertainen, ja niin makeita herkkuja ja niin hienoja wiinejä ei koskaan heidän pöydällensä tawattu Borissa.

Syötyänsä ja juotuaansa, ja wieraiden päällistakkinsa ottaessa mennäksensä, kysyi laiwuri Maksi, muun muassa, joska rouwa Kultanen eli vielä.

"Tottahan vielä elää, ihmistraukka," wastasi Kultanen, "waan ei hän käy ulkona koskaan, hän istuu ja suree tyhmiä poikaansa."

"Wai niin!" lausui Maksi, "oliko hänellä poikakin?"

"Oli warsinki," wäitti Kultanen; "aiwan tyhmiä ja ilkiä wesa, joka yhdeksänwuotta sitten hukui Ahwenanmeressä."

"Olipa toi surkkaa," sanoi Maksi. "Mutta owatko herraset warmaat pojan hukumasta."

"Ommärtävästi," katkaisi Kultanen, "hän putoi mereen ja waipui pohjaan kun kiwi."

"Niin aina; sen näin omilla silmilläni," lisäsi Moose, sillä hän oli oppinut walehtelemaan kuin turkki ikään."

"Mutta olenhan kuullut kerrottavan poikasen vielä eläväksi," sanoi Maksi wakaisesti.

Molemmat Kultaset katseliwat toinen toisinsa. "Toi on mahdotointa," sanoiwat; "laine laikaisi hänen mereen, eikä sittemmin ole hänestä hiwaustakaan kuulunut."

"Wai niin," wastaisi Maksi lewollisesti. "Toisin olen seikan kuullut kerrottavan. Poika olisi, näette, syyttömästi moitittu toista poikaa töytänneeksi, jotta kallis meriwahanen piippu olisi mereen heilahtanut. Ja tuosta laskettiin hän wähässä purressa, meren ajona häwiämään."

"Niin aina, mutta saipa hän kysän leipää mukaansa?" huusi Moose, warsin punaisena kasvoilla.

Wanha Kultanen wiittoi häntä waikemaan; mutta Moose kirkui vieläki: "tosin töytäsi hän minua, jotta taatan piippu loikahdi mereen!"

Maksi katsoi häntä tarkasti silmiin ja lausui: "tekikö hän tosiaanki siten?"

"Teki," sanoi Moose, "siltä toi näytti kumminki."

"Toi kaikki on vain tyhjää lorua," lisäsi vanha Kultanen. Jo aikoja sitten on poika hukunut."

"Ei ainakaan," sanoi Maksī. "Olen kuulut pojan ihmeellisesti pelastuneen ja että hän täysikasvuiseksi jouduttuansa, on tulewa isä- ja velipuoliansa kostamaan."

"Nytpä vasta Kultaset valjenivat. Ei wätpä woineetkaan käsittää kuten wieras laiwuri tiesi heidän ilkeän käytöksensä pikku Maksia kohtaan, mutta omatunto sanoi heille pahatekonsa nyt tuottawan heille kadotuksen. Hämmästyksissänsä eivät nytkään muuta neuwoa tienneet, kun taas kieltää kaikkiin. "Onpa se suuri weijari walehtelevaan, joka näitä on laiwurille kertonut," sanoivat. "Hänellä on työlästä kertomaansa todistaa."

"Wai niin, luuletteko siten warsinki?" kowitti Maksī pelästyneille Kultasille, jotta niiden sydämet wapiiivat. "Luuletteko kai meren pitävän nielemänsä ja Jumalan wanhurskaan tuomion haihtuwan, ehkä yhdeksänki ajastaitkaa ollee wiipynyt. Mutta lausunpa nyt teille, Jumalan näkewän salaisimmatki työt, ja hänen edessänsä ei kukaan woinee walhetella. Jumalan suojelema ei häwiä, jahka maailmainen pahuus hänen ohjeetta ja turwatta työntäisiki keskelle eksyttävää merta, yöhön myrskyyn ja kuohuwiin laineisiin. Olen-

pa samainen Maksi, jonka molemmiin yhdeksän vuotta sitten hukuttaa koetitte, mutta jonka Jumala ihmeellisesti pelasti ja lahjoitti suurilla rikkautsilla. Mitästä nyt sanotte, joska tulen teitä edeswastaukseen saattamaan, kuten ansaitsitte?"

Raukenipa tuossa molempien Kultastien rohkeus. Tuliwatpa warsinki waaleoiksi kaswoilta ja lankešwat laiwuri Maksin jalkoihin ja huusiwat: "suoneethan meille anteeksi rakas Maksimme, äitisi tahden!" Hetkisen waiheni Maksi. "Nouskaat yles!" lausui hän viimeiseltä, wakaasti, mutta kowuudesta. "Sopišiko minun, joka saan Sumalan ihmeellistä armoa kiittää elostani ja waroistani, — sopišiko minun palkita hänen hywynytensä kowalla ja leppymättämällä sydämellä! Ei isäpuoleni, ei niin weikkoni, koskaan en päättänyt teille kosta laatia. Suon warsinki teille sydämestäni anteeksi ja tahdon halulla kansanne jakaa onneani ja rikkauttani, jahka wain lupaatte antaa minulle äitini, päästääkseen hänen wanhuutensa turwaksi.

Molemmat Kultaset eiwät tienneet, joska kowiansa uskoa saattoiwat. Ne, jotka tuomitsewat muita oman mielijohteensa mukaan ja eiwät koskaan olleet kostamaa laiminlyöneet kuntonsa mukaisesti niille, kun heitä wain

rahdunki loukkaisivat, ne eivät alusta voineet tällaiseen kohteliaisuuteen luottaa. Epäilivät, laiwuri Maksin sulosta kaulaa laskevan, ja kiihuhtivat monilla kiitoksilla maalle. Laiwuri Maksi ei hitaillut heitä seuraamassa. Hän ilmoitutti äitillensä wieraan herran häntä puhutella haluawan, poikansa vielä elävän, ja pianki luoksensa palaawan. Tuostapa wanha rouwa-rukka wasta kummastui ja hämmästyí. Ja koska Maksí viimein läheni, eikä äiti häntä tuntenut, semmoista onnea ei rohjennesa toivoakaan, silloin heittäyñ Maksí äitinsä helmoihin — ja silloin monesta wuodesta oli ilo korkeillaan rikkaan Kultasen eli oikeimmin hänen rouwansa luonna, sillä itse kulki hän ja hymyili wain Maksin kohdatessa, mutta Maksin, selkänsä häneen käännäistyä, näyttäyi Kultanen hywinfi lauhalta ja murtuneelta.

Mika wieri, ja Kultanen kateellisessa mielesfänsä mietti useinki kuinka tosiaanki Maksí siten lie rikastunut. Wiimein kuitenkin ei woinut uuteliaisuuttansa hillitä, waan antoi monien koukkujen ja mutkien jälkeen ymmärtää, että hän haluisesti tietäisi kummoneka seikan perä tosiaanki oli. "Miwan kernaasti," wastaisi Maksí; ja kertoi sitten kuten meren ajeltawana oli Nukku-Matin luonna yöpynyt, jolta hywiä neuwoja saa-

tuansa, kohtasi laiwan ja löysi lippaan. Silloin arweli Kultanen itseksensä: tuonpa kei-
non pitäisi koettamaan! Mutta mitään ei
hän wirtannut.

Joku aika siitä, koska laiwuri Maksi oli
äitillensä oman kartanon ostanut ja siinä so-
pivan ja kauniin huoneuksen hänelle wan-
hoiksi päiwiksensä laatinut, samosi hän taas
edemmä matkoillensa. Mutta tuskin oli hän
matkannut, ennenkun Kultasetki oliwat liik-
keellä, isä poikanensa. Vaittiwatpa taas wan-
han Wainämöisensä kuntoon ja purjehtiwat
Ahwenan-merelle samoille kohdille, kuin yh-
deksän vuotta sittenki. Täällä heittiwät ank-
kurin awoimella merellä kauntina kesä-iltana
ja walmistuiwat onnea poimimaan.

Wanha Kultanen koetti kaikkia samaten
kämään kun sinäki päivänä, koska Maksin
merehen laskiwat. Salaisesti antoi hän suu-
ren hopyalla heloitettun meriwahapiipun wis-
kata mereen; — eihän Nukku-Matti tien-
nyt piipun wain kipsiä olleen tinaisilla he-
loilla. Oliwa sitten Kultanen olewinaan hy-
win wihoissansa pojallensa Mooselle pii-
pun häwiämästä, ja torni häntä kowasti.
Sitten laskeutti hän suuren wenheen aalloille,
käski Moosen astua siihen ja jätti hän siten
autiolle merelle onneansa koettamaan.

Kultanen luuli, näet, Nukku-Matin jok-

fiki meripeikoksi, jonka suosion näin koetti
 voittaa rakkaalle Moosellensa. Mutta to-
 siaanki olisi Nukku-Matti ollut warsin hon-
 topää, josk'ei eroitusta Moosen ja Maksin
 välillä hawainnut olisi. Sillä Maksi työn-
 nettiin nälkäisenä ja janoisena vähässä pur-
 ressa myrskyyn kuolemaan. Moose sitäwas-
 toin asetettiin suureen wakawaan wenoiseen,
 meren warsin tywen ollessa, ja tiesi war-
 maan seuraavana aamuna taas laiwaan
 nostettawansa. Sitäläkin ei Moose unohta-
 nut itsiänsä kaikinmoisesti warustaa. Asti-
 aansa oli hän noudattanut wähiintäki kuusi
 wehnä-kyrsiä, kuusi Hollannin juustoa, muu-
 tamia peuran-kieliä, wähä tuoretta lohja,
 wähä mateen-mätiä, muutamia olu-pulloja
 ja saman werta mafiaa wiiniä. Arwelipa
 Moose tässä yhdeksi yöksi olewan. Alhaalle
 wenheen pohjalle laatiutti hän pehmoisen
 wuoteen neljällä pialuksella, kolmella pöy-
 hysellä, kahdenkertaisilla raiteilla ja pak-
 sulla silkkipeitolla. Moose itse oli pukeutunut
 päällissaappaihin ja suden-nahkaiseen turkkiin
 ja loiti wenheen pohjalla, wedellen sauhuja
 pitkästä piipusta. Ja niin antausi hän ret-
 kelle.

Nukkuessansa jättäydä Jumalan ja py-
 hien enkeleiden suojaan, katsoi Moose liial-
 lisesti, ollen tarpeeksi hänellä kaikkia min luuli

tarwitsewansa. Siksi, koska hyvän iltasen oli nauttinut ja päälliseksi juonut olutta ja wiiniä, jotta päänsäki, wähän oli pyörässä, laskeui hän wenheen pohjalle lepäämään. Mutta uni ei tulekkaan niin wäleen, koska paljon on syönyt ja omatunto waiwaa. Moose häilyi ja siirtyi yhä wirrassa, — sillä meressä on paljoki wirtoja pinnan tywenki ollessa, — ja niin lepäsi Moose ja tirkisteli syntiään taiwaasen. "Totta hän toi tyhmä peikko jo mahtanee tulla," arweli hän.

Ja peikko ei kauwemmin siekoillutkaan.

Meriwirta oli johdattanut Moosen Shadefsaarien waiheelle, ja nyt alkoi myös wihuri käymään. Syöjätär Mara, josta sadussa "Höyhenluodot" kerrotaan, istui juuri jylhällä rannikollansa ja waani wiheriöillä kisan silmillänsä yöhön etsien saalista. Eikä kauwan wiipynytään, ennenkuin hawaitsi Moose Kultais-rukan, hyöräpäisenä laskewan ohitse. Kohta oliki Syöjätär Mara walmis heittäämään onkensa ja koukkunsa ulos, ja niin noudatti hän wenheen maalle, otti Moosen köyriille käsiwarjillensa ja kantoi hänen taaimaksi tunkkauneen luolaansa. Syntäksä pimyydessä siellä laski hän Moosen nokkosiselle wuoteelle. Nämät pisteliwät ja polttiwat häntä yleensä, ja ympäristöllänsä kuuli käärmeiden suhinan. Hän näki tiikerien silmät hehkuwan

kekäleinä ja tunsī pitkät hāmähäkin koiwet kaswoillensa mataawan. Silloin koetti Moose pyrkiä yles, waan ei saattanut. Peikko oli laskenut lyijyä hänen suomillensa, lyijyä hänen sydämellensä, jo koska näki häneu tuskan sa, heittäysi peikko kippunan painolla hänen rinnoillensa, puserti häntä, kynsi häntä pitkillä köyrillä kynsillensä ja nipisti häntä, jotta hänellä kärsisä ja jaloissa, niskassa ja kaulassa oli suuria, pitkiä weri-naarmuja. Ja koska toi ilkiä Syöjätär Mara hawaitsi Moosen hikoilewan ja kärsiwän, nauroi hän niin, että kaurin-nahkainen turkkiinsa wapii.

Wiimeiseltä kylläöntyi peikko tähän leikkiiin. Hän otti Moosen pitkistä hiuksistaansa, lennätti häntä kiwissä ja kallioissa, jotta silmänsä sätenöitsiwät, ja paistasi hänen wiimeiseltä wenheesensä. Samassa työnsi wenheengi maalta. Mutta sillä ajalla oli rajua wa myrsky kohonnut.

Tosin oli wenheensä suuri ja wakawa, mutta awoimella merellä eihän paljon herneenkuorista purtta wakawammaksi tuntunut. Se heilui ja häilyi aiwan hirweästi. Moose asettausi istualle ja katseli ympärinsä, hän luuli heränneensä ilkeästä unesta, mutta todellisuustaan ei paljo hupaisemmalta tuntunut. Äkäisensä asetti hän wiinipullon huulillensa, mutta kohta ensinielauksessa irwis-

teli hän pahasti, sillä peikko oli pullonsa suolafella merivedellä täyttänyt. Hän nouti ewäänsä, mutta mikä kiusa! Behnäkyrsät oliwat tiilikiwiksi muuttuneet ja herkuksiset juustonsa koreoiksi waaleankellertawiksi sieniksi. Nytpä ei Moose tiennyt mitä eteensä otti. Hän tuijasi ympäri merta ja hawaitsi, suureksi iloksensa, suuren mastottoman laiwan. "Ahah," ajatteli hän, "jopa tapahtuu minulle samainen onni, kuin Matkilleki; enkä juuri siekoilekaan lippaan noutamassa." Ja niin sousti hän laiwalle.

Pian oli hän siellä, sillä laiwa oli hantautunut kallioon, ja wihuri heilasi päälle. Moose kapusi rohkeasti yles. Kaikki oli siellä suurimmassa epäjärjestyksessä; tawaroita monenmoisia, komioita turkkia, kalliita kankaita ja laatikoita oiwilla höiteillä wirtosi siellä sinne ja tänne. Moose ei huolinut kalliuksien korjuusta; hän etsi wain lipasta, leipäkyrsää ja wuohta, sillä kolme esinettä on hyvää. Mitään lipasta ei tawannut, waan sen siaan paperilaatikan ja arwelipa tuon saman weroiseksi. Ei myöskään wuohta kohdannut, mutta luuli yhtä olewan, jos nuorisssa naukuwan kissan ki sen siaan ottaisi. Wiimein löysi myös ohuen leipäkyrsän. Ja sitten kiiruhti hän wäleen pois laiwasta, tuon uppoamista waroten. Mutta pysyipä

laiwa edestinpäin wakawana kallion kypeella.

Illan tullen söi Moose puolen leiwästän-
sä; toisen puolen kätki aamioiseseensa. Mutta
kissa rukka, joka turhaan oli naukuen mu-
ruakin anonut, arweli: "ei kukaan weikko
hädässä!" — ja niin warasti hän yöllä
koko Moosen ruokawaran. Huomenisen tul-
tua oli Moose hywästi nälistänsä. Kissa
oli olewinaan wieläki nälkäisempi; mitään
ei syötäväksi löytynyt; wihuri pauhasi; Moo-
se ruifutti, ja kissa piti warsinaiset soitto-
naukujaiset: eihän tämä ollenkaan hupaiselta
näyttäynyt. Ja naukujaiset ja nälkä ja wi-
huri festiwät siten kolme wuorokautta um-
peen. Puolikuolluena pääsi Moose viimein
muutamaan Närpiöläiseen haahteen, joka
Tukkiholmaan kuletti halkoja, ja hywää mak-
sua vastaan weiwät Närpiöläiset Moose
Kultasen takaisin Boriin.

Tuskin oli Moose ehtinyt kotiin, ennen-
kuin tilyillä lauseilla alkoi moittia isäänsä
hänen mereen jättämästä. "Ah, rakas poi-
kaseni," wastaisi ukko Kultanen itkien, —
sillä mitään ei toi mies niin hellästi itkienyt,
kuin rahansa wähenemästä, — ah armahin
poikani, tietäisitkö wain mi on tapahtunut!
Samana yönä, kun meistä eroisit, nousi kau-
hia myrsky jotta täydyimme laiwalta mas-
tot kattasemaan, ja kuitenki meni laiwa haak-

siirikkoon muuan kallion kylkeen. Kukaan ei ehtinyt sinusta huolimaan, olimmehan iloiset saatettuamme laiwawenheellä henkemme pelastaa. Oih, mun Wainämöistäni! Oih, kalliita tawaroitani! Mutta sanos rakas Mooseni, kohta sitko peikon ja saitko lippaan?"

"Tosiin," wastaisi Moose, "olen kohdannut peikon. Olen tufistettu, nipistetty, purtu, kynsitty, poltettu, puserrettu, pistetty, wäännetty ja käännetty, jotta tuskin koossa pysyn. Olen petetty ruo'assani ja warastettu matkakumppaliltani. Tuskin pääsin nälkään kuolemasta. Niinoa minua lohduttawa on, että warsin warmaan tulen yhtä rikkaaksi kuin Maksiki, ehkäpä seitsemästi rikkaammaksi."

"Mitästä sanot kulta Mooseni," lausui Kultanen aiwan kummastuksissa ja ihastuneena.

"Niin aina, ja sanon wieläki, että pian on Maksiki wain tölläri rinnalleni. Olen myös kohdannut mastottoman laiwan, ja sieltä noustanut, ei tosiaankaan lippaan, mutta paperilaatikon, jossa warmaan löytyy kolmeki tynneriä kulta, ollen wähintäki kolmasti Maksin wähän waiwasen lippaan suuruinen."

"Moo, osoitappa tawaraasi!" lausui wanha Kultanen aiwan mielisensä. "Täsähän on!" sanoi Moose. Ja nyt osoitti hän war-

sin ihastuneena laiwasta noutaman laatikon.

Mutta Kultanen, nähtyänsä laatikon, pamautti käsiänsä yhteen ja huusi: "sinä onneton, olet käynyt meidän Wäinämöises-sämme!"

"Olinko Wäinämöisesssä!" kysyi Moose hämmästyneenä.

"Olit warsinki haaksirikkoisessa laiwassamme. Oih, sinuasi konna, etkö niitä kal-liita turkkinahkojakaan siellä uiskentelewana kohdellut?"

"Tosin näin siellä paljoki yhtä ja toista," vastaisi Moose.

"Ja et muuta noutanut kun tämän laatikon?" kysyi Kultanen.

"En," lausui Moose "Eikö siinä kulta olekkaan?"

"Kulta. Mitä vielä!" huudahti Kultanen, ja wäanteli käsiänsä. "Uwaa itse, niin näet!"

Moose ajatteli: "tiesi missä jänöllä on tiensä?" Ja niin aukasi hän laatikon warowasti. Minkä löysi hän laatikassa?

Isänsä wanhan peruukin.

Tuopa nyt kiusalloista! Moose seisoi nyt siinä nenä pitkänä kuin haahden keulapuu. Mutta mi häntä enin pisti, oli isänsä kiusaawa nauru. "Wuotas," arweli Moose, "teenpä vielä taatalle häminki. Kuule, isä=

ni," lausui hän, "muistan vasta turkki-nahanki Väinämöisestä noutaneeni!"

"Teitkö niin poikaseni. No kiitos ja kunnia!" huusi Kultanen. "Vie hän joku niistä harmajoista?"

"Tosiaan ki on se harmaja," vastaisi Moose.

"Olihan toi warsin hyvä, sillä nepä kalliimmat," päätti isä. "Missä turkki on, armas poikaseni?"

"Tuossa tulee se juosten omilla jaloil-lansa," lausui Moose ja osoitti owesta sisällepistänyä kissaa.

"Osoitatko kissaa?" kysyi Kultanen.

"Tosin, kissa se onki," vastaisi Moose.

"Dih, sinuas petoinen!" kirkasi vanha Kultanen ja niin hypytti hän sauvaansa Moosen selkä-runkolla. Ja Moose kirkui, ja sauva wiuhusi ja heilui hyppien selällä, ja kissa naukusi hyppysoitte-
loa, — ja siinäpä kaikki minkä kertoa tiedän rikkaasta kauppias Kultafesta ja pojastansa, nuoresta herra Moosesta.

Mutta laiwattaja Maksi purjehti pulskella "Wellamo"-laiwallansa koko maan ympärinsä. Nuori ollen, piti hän rukouksen ja työn sekä äitinsä rakastaman jälkeen, vieraiden maiden näkemisen hupaisempana maailmassa. Mutta wanhettuaansa, hawaitsi hän

kuitenkin Suomen isiensä maan rakkaimmaksi kaikista maakunnista maailmassa. Silloin asettausi hän wanhan äitinsä ja nuoren rouwan sa kausa — sillä hän oli nainut erään Australialaisen naisen — Kokemäen lewiän ja waltawan wirran reunalle asumaan, ja siellä kalasti hän lystiksensä nahkiaisia, siikoja ja herkullista lohja. Lapsensa oliwat yhä Nukku-Matin hyviä tuttavia ja saiwat häneltä monia kauniita lahjoja, joista monet ja pitkät sadut kertoa saattaisiin.

